

عنوان مقاله:

معرفی و تحلیل حسینیّه؛ منظومه ای آموزشی- آیینی از جوزای نطنزی

محل انتشار:

دوفصلنامه پژوهشنامه فرهنگ و ادبیات آیینی، دوره 1، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

صبا جلیلی جشن آبادی -
Department of Language and Literature Persian, Faculty of Literature and Humanities,
University of Payame-Noor, Tehran, Iran

خلاصه مقاله:

آموزش اعتقادات مذهبی به فرزندان، یکی از نمونه های ادب آیینی است. این گونه آموزش، در ادوار تاریخی و در میان بیشتر ملل وجود دارد. حسینیّه منظومه ای است از ابوتراب بن حسن حسینی، متخلص به جوزای نطنزی شاعر شیعی پایان سده سیزدهم هجری قمری. جوزا، این کتاب را برای فرزند هشت ساله اش حسین سرود و به همین دلیل، نام حسینیّه بر آن نهاد. این اثر در قالب مثنوی، به وزن مفتعلن مفتعلن فاعلن و نزدیک به ۱۳۰۰ بیت است و تنها نسخه آن به شماره ۱۵۳۱ در کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد موجود است. این اثر، نمونه ای کم نظیر از منظومه های آموزشی-آیینی فرقه شیخیه در دوره قاجار است که تاکنون ناشناخته بوده است و علاوه بر معرفی، نیازمند تحلیل است. نتیجه این پژوهش نشان می دهد که ابوتراب حسینی، با پیروی از سنت فرزندانیه نویسی-همچون بنیان گذاران فرقه شیخیه، احمد احسائی و محمدکریم بن ابراهیم- و استفاده از شگردهای بلاغی همچون عنوان، نگسستن از مخاطب، تفاخر به اجداد دینی، بهره از حکایت، تمثیل، تشبیه و لحن های صمیمانه، پدران و منتقدانه، معارف حوزه خدانشناسی، نبوت، امام شناسی و شیعه شناسی و اصول اخلاقی را به فرزندش منتقل کرده است.

کلمات کلیدی:

Hussainiya, Jowzaa- Natanzi, Ritual Literature

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1573618>

